

TILTAKSBESKRIVELSE AV SKOLETILBUDET ULVEN

EN ALTERNATIV OPPLÆRINGSARENA

Januar/2024

Innhold

Introduksjon	4
Om Ulven som alternativ opplæringsarena	4
Målgruppe	5
Målsetting	6
Tidsbevisst, arbeidsvillig, medelev/medarbeider	7
Kapittel 1: Opplæringstilbudet	9
Strukturen i opplæringstilbudet	10
Elevens individuelle handlingsplan.....	11
Arbeidsbok.....	11
Fagbok.....	11
Oppfølgingsbok	12
Fellesfag.....	13
Veien til praksis og kompetansegivende løp.....	14
Kapittel 2: Oppfølgingstilbud	17
Samarbeidspartnere.....	18
Foresatte	18
Politi avdeling ØST	18
Bydelssamarbeid.....	19
PPT	19
IMDI	20

Opplæringskontor/bedrifter	20
Inntak og rekruttering	20
Kapittel 3: Konsekvenspedagogisk forankring	21
Begrunnelse for å benytte konsekvenspedagogikk.....	21
Metodisk tilnærming	22
Handlingsorientert arbeidsmetode.....	23
En elevsentrert arbeidsmetode	24
En situasjonsbestemt arbeidsmetode	24
En prosessorientert arbeidsmetode.....	25
Avslutning.....	26

Introduksjon

Hensikten med dette dokumentet er å gi Ulvens nåværende og fremtidige samarbeidspartnere et innblikk i organiseringen og den pedagogiske forankringen som ligger til grunn for opplæringstilbudet.

Tiltaksbeskrivelsen er delt opp i tre kapitler, henholdsvis opplæringstilbudet, oppfølgingstilbud og konsekvenspedagogisk forankring. Innledningsvis introduseres Ulven som alternativ opplæringsarena, målgruppe og målsetting.

Om Ulven som alternativ opplæringsarena

Ulven er en alternativ opplæringsarena for elever i videregående skole med et gjentakende negativt sosialt handlingsmønster. Det er en avdeling tilknyttet Kuben yrkesarena og er opprettet i samarbeid med Utdanningsetaten i Oslo kommune, bydelene i Groruddalen, Integrerings- og mangfolds direktoratet og Oslo politidistrikt. Ulven har sin strategiske forankring i Byrådet i Oslos budsjettforslag og har vært opprettet som et prosjekt i to gjennomføringsfaser, henholdsvis skoleåret 2020-2021 og skoleåret 2021-2022. Ulven gikk over i ordinær drift august 2022 og ble utvidet med dobbelt antall elevplasser høsten 2023.

Som prosjekt var Ulven ledd i Oslo kommunes forsøk på å etablere et aktivt pedagogisk opplæringstilbud og en helhetlig oppfølging overfor ungdommer med sosiale tilpasningsproblemer. Dette er ungdommer som har utfordringer med kriminalitet og som ofte handler uansvarlig. Deres avvikende handlinger er ikke bare et samfunnsproblem, men virker også stadig mer nedbrytende for den enkelte ungdom selv. De risikerer å bli skjøvet ut av yrkeslivet fordi de ikke

har lært å mestre de allment aksepterte normene og reglene i arbeidslivet og samfunnet for øvrig.

Sentralt i Ulvens opplæringstilbud er det å kombinere yrkeskvalifiserende opplæring med øvelse i å fungere i sosiale fellesskap, der de samtidig skal oppleve å bli sett på som både faglige og sosiale ressurser i et læringsfellesskap. I tillegg til de kunnskapene og ferdighetene som skal til for å mestre det aktuelle yrket de utdanner seg til, vektlegges det å bli tidsbevisst, arbeidsvillig og en god medelev. Vi jobber med prosesser som fører frem til sosial handlingskompetanse, det vil si å kunne skille mellom mer eller mindre formålstjenlige handlingsalternativer i sosiale sammenhenger. Dette oppnår vi gjennom et helhetlig og systematisk utdannelsesstilbud med en tydelig pedagogisk forankring i konsekvenspedagogikk. Konsekvenspedagogikken er en humanistisk og eksistensfilosofisk pedagogikk og et anerkjent alternativ innenfor det sosialpedagogiske fagområdet som setter faglig og sosial utvikling i sammenheng med frihet, selvstendighet og myndiggjøring. Gjennom å sørge for helhet og kvalitet i opplæringstilbudet og høyt kvalifiserte fagfolk og medarbeidere, samt gjennom å stille krav til innsats, er formålet at elevene retter blikket mot fremtiden og innser at det å tilegne seg en reell yrkeskompetanse gjør dem til etterspurte arbeidstakere og -givere.

Målgruppe

Opplæringstilbudet Ulven er for rettighets elever som er bosatt i Groruddalen. Ungdommen i målgruppa er i alderen 15-21 år, har rett til videregående opplæring og har utfordringer med kriminalitet. Dette inkluderer:

- Ungdom som ønsker endring
- Ungdom som er i stand til å reflektere over valg

- Ungdom med sårbarhet/risiko for å utvikle et kriminelt handlingsmønster
- Ungdom som er kjent for politiet
- Ungdom som er en del av SalTo- oppfølgingen
- Ungdom som har foretatt flere omvalg og/eller falt ut av VG1
- Ungdom med negative erfaringer fra skole

Ulven er *ikke* for ungdom som har behov for spesialundervisning gjennom hele skolehverdagen.

Ungdommene som tas inn på Ulven skal ha grunnleggende behov som bolig og livsopphold dekket.

Målgruppen har det til felles at deres situasjon ikke kan endres umiddelbart gjennom behandling eller rehabiliteringstilbud. Dette er ungdom som ønsker en mer praktisk tilrettelagt opplæring med en tett pedagogisk og sosial oppfølging.

Målsetting

Overordnet målsetting er nedgang i ungdomskriminalitet, trygge skolemiljøer, økt fullføring i videregående skole, og at eleven opplever lettere tilgang til helsehjelp og et styrket samarbeid med nettverket. Dette innebærer at Ulven skal støtte flere ungdommer med å velge utdanning eller jobb fremfor kriminalitet.

Tilbudet skal organiseres innenfor rammene av videregående skole, og det gis tilpasset opplæring.

Gjennom opplæringen skal eleven kunne oppnå en styrking av:

- sine ferdigheter og erfaring knyttet til en arbeidsplass
- sin personlige utvikling
- sin faglige kompetanse
- sin sosiale handlingskompetanse

Formålet med Ulven er å gi et opplæringstilbud der den enkelte kan få utvikle sine ressurser uavhengig av forkunnskaper og andre utfordringer, slik at den enkelte blir yrkesforberedt og kan videre ta tak i sin utdanning. Ulven jobber systematisk for at elevene skal bli yrkesforberedt.

Tidsbevisst, arbeidsvillig, medelev/medarbeider

Ulven har utarbeidet tre kjernekompetanser som sikrer mot å styrke elevens sosiale ferdigheter, og som kan gjøre elevene bedre rustet til praksis og arbeidslivets forventninger. Vektleggingen av sosial læring er avgjørende for at eleven skal klare overgangen til opplæring i en bedrift. I arbeidslivet blir det satt krav til holdninger som er i overensstemmende med arbeidsplassen og samfunnet ellers. Det er altså sentralt å knytte den sosiale læringen opp mot allmenne samfunnsnormer. Hver enkelt skal ha et mål om å bidra i samfunnet gjennom å få og holde på en jobb.

Den første kjernekompetansen har vi kalt *tidsbevisst*. For å fungere godt i dagens samfunn er det helt sentralt at man tilegner seg en forståelse av hvor viktig det er å forholde seg til avtalte tidspunkter. Det forventes at elevene møter opp til avtalt tid i undervisning og i arbeidstrening og at man returnerer i tide etter avtalte pauser. Så fort vi oppdager et mønster i å komme for sent setter vi i gang prosesser slik at eleven får mulighet til å øve seg på å bli mer tidsbevisst. For mange av våre elever er dette det første og det viktigste sosiale læringsmålet.

Den andre kjernekompetansen kaller vi *arbeidsvillig*. Når elevene går ut i arbeidslivet møter de en forventning om at man gjør bidrar så godt man kan i de arbeidsoppgaver som blir gitt. Det er ikke forventet at alt man gjør skal være perfekt, men at man viser i handling at man er villig til å gjøre så godt man kan for å nå de arbeidsmålene som er satt.

Å være en god *medelev* eller *medarbeider* er vår tredje kjernekompetanse. Når eleven er ferdig med videregående opplæring og skal ut i jobb eller videre studier er det en stor fordel å ha tilegnet seg ferdigheter i å samarbeide med andre. Derfor forventer vi at eleven er en god medelev når hen er i undervisning, og en god medarbeider når hen er i arbeidstrening eller praksis. Erfarer vi at eleven har vansker med å fungere godt i samarbeid med andre starter vi prosesser med mål om å forbedre sine samarbeidsevner.

Kapittel 1: Opplæringstilbudet

Opplæringstilbudet Ulven er organisert med en praksisnær opplæring som tar utgangspunkt i at sosial og faglig læring likestilles. Elevene er to dager i uken i praksis frem til eventuelt lærekontrakt skrives. Resterende dager er det fellesfagsundervisning, dialogverksted og alternative dager som består av besøk til bedrifter, fritidstilbud og ulike hjelpetilbud.

Ungdommen er delaktig i å utforme sin egen skolehverdag. Skoletilbudet skal kunne bidra til å kvalifisere for videre skolegang i ordinære løp eller full opplæring i bedrift.

Eleven får tilbud om:

- Fellesfag vg1 (Engelsk, Matematikk, Naturfag og Kroppsøving)
- Intern arbeidstrening
- Praksisplassen kan bli et opplæringstilbud som er kompetansegivende
- Dialogverksted som jobber med holdningsskapende arbeid og refleksjon i gruppe
- Støtte sosial læring gjennom alternative dager hvor fokuset er helse, fritid og kjennskap om aktiviteter og tilbud i bydel.
- Elever som går videre til vg2 får tilbud om fellesfagene på vg2/3 (Norsk, Samfunnsfag og kroppsøving)

Utdanningen åpner for at elevene kan skifte faggrupper i løpet av utdanningsperioden, uten at elevene mister muligheten for kvalifisering. De kan også skrive seg ut av opplæringstilbudet om de ønsker det, men likevel ha

muligheten til å søke seg tilbake på et senere tidspunkt. Elevene er ferdig på Ulven når de enten er i inntak til ordinær skole eller klar for lærling eller jobb.

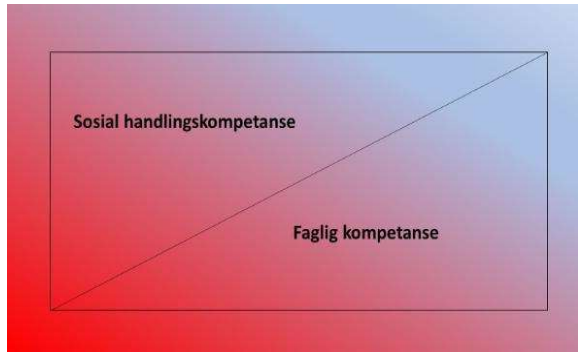

Strukturen i opplæringstilbudet

På Ulven starter elevene på et opplæringsløp hvor målet er en opplæringskontrakt i bedrift etter 0+4 eller 1+3-modellen. Dette innebærer at de går rett ut i opplæring i bedrift i løpet av første skoleåret på Ulven.

Målsettingen med elevenes første skoleår:

- Sosial trening og sosial tilhørighet
- Fellesfag med faglig oppfølging
- Arbeidstrening ved intern praksis
- Praksisplass på det åpne arbeidsmarkedet med mulighet for kompetansegivende løp
- Helhetlig oppfølging og støtte
- Individuell handlingsplan (IHP) som beskriver elevens sosiale og faglige mål.

Det er i utdanningen lagt like mye vekt på å oppnå sosial kompetanse som den rent faglige kompetansen. Arbeidet med å utvikle den sosiale handlingskompetansen tar mye av tiden i begynnelsen og den faglige mest i slutten av opplæringen, fordi den faglige læringen krever sosial kompetanse.

Elevers individuelle handlingsplan

Alle elevene får egen individuell handlingsplan (IHP) I elevens IHP blir elevens yrkesmål, behov for faglig og sosial tilrettelegging, innhold i opplæring og samarbeidspartnere beskrevet. Denne planen blir ukentlig gjennomgått av miljøterapeut. Elevene eier fremdriften på hva de trenger for å nå målene sine.

Hver elev har tre bøker: arbeidsbok, fagbok og oppfølgingsbok.

Arbeidsbok

Her fører eleven egne timelister, oppsummerer læringspunkter og evaluerer personlig utvikling/mål med referanse til oppmerksomhetspunktene (tidsbevisst, arbeidsvillig, medelev) sammen med arbeidsleder i verksted.

Fagbok

Sammen med faglærer signerer eleven for gjennomførte fagøkter med mål om vurderingssituasjoner og fagsamtaler. Boken skal gi en oversikt over elevens

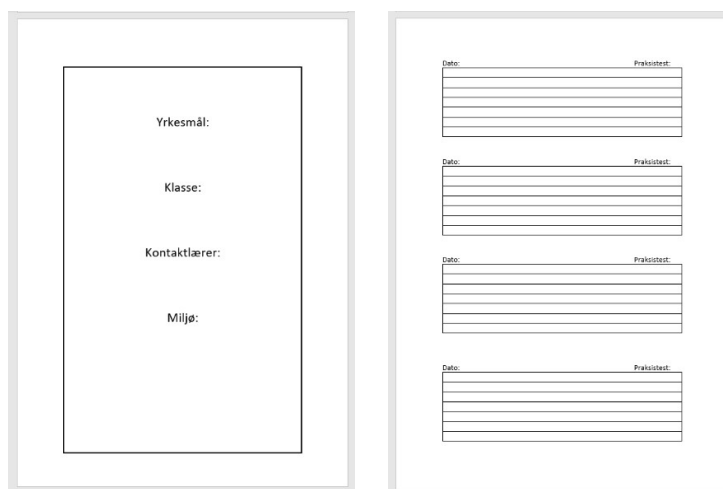
læringsforutsetninger og en beskrivelse av hvordan den enkelte lærer best. Etter hver 8. gjennomførte undervisningsøkt tar faglærer og elev en samtale om hvordan de ligger an med tanke på faglige og sosiale mål.

Oppfølgingsbok

Oppfølgingsboken er elevens verktøy for å holde oversikt over sin sosiale læring. Her setter eleven seg konkrete sosiale mål sammen med miljøterapeut, og sammen lager de en plan for hvordan de sosiale målene skal oppnås. Et eksempel på et sosialt mål er troverdighet, der eleven må jobbe med å gjøre det han eller hun sier.

Forsiden på de tre bøkene elevene bruker.

Utdrag fra arbeidsboka hvor eleven registrerer yrkesmål og sine resultater fra praksistest.

EVALUERING 1: SOSIAL HANDLINGSKOMPETANSE

	Lav	Mid	Høy
Selvbestemmelse			
Jeg har ønsker for fremtiden	1	2	3 4 5
Jeg kan sette meg mål og jobbe for å oppnå dem	1	2	3 4 5
Jeg kan ta mine egne valg og stå for dem	1	2	3 4 5
Jeg lar ikke ting i mitt privatliv ødelegge på skole/job	1	2	3 4 5
Selvhjelpenhet			
Jeg sier ifra når jeg ikke forstår	1	2	3 4 5
Jeg prøver å finne en løsning selv før jeg spør om hjelp	1	2	3 4 5
Jeg spør hva jeg kan gjøre når jeg er ferdig med en oppgave	1	2	3 4 5
Ansvarlighet			
Jeg forstyrrer ikke andre	1	2	3 4 5
Jeg lar meg ikke forstyrre	1	2	3 4 5
Jeg tar ansvar for mine handlinger	1	2	3 4 5
Jeg unngår å komme med unnskyldninger	1	2	3 4 5
Jeg tenker over hvilke konsekvenser mine valg har for andre	1	2	3 4 5
Troverdighet			
Jeg gjør det jeg sier at jeg skal gjøre	1	2	3 4 5
Jeg kommer presis og sier ifra hvis jeg blir forsinket	1	2	3 4 5
Jeg kan tilpasse måten jeg snakker på ut ifra situasjonen	1	2	3 4 5
Respekt			
Jeg hilser på andre og forsøker å være hyggelig	1	2	3 4 5
Jeg sier fra på en vennlig måte hvis jeg er misfornøyd med noe	1	2	3 4 5
Jeg bidrar til at andre føler seg inkludert	1	2	3 4 5
Jeg klarer å legge konflikter bak meg og se framover	1	2	3 4 5
Jeg viser takknemlighet hvis noen hjelper meg	1	2	3 4 5
Samarbeidsvilje			
Jeg lytter til andres innspill	1	2	3 4 5
Jeg hjelper til når det trengs	1	2	3 4 5
Jeg bidrar aktivt slik at vi når et felles mål	1	2	3 4 5
Jeg kan samarbeide med alle, også de jeg er uenig med	1	2	3 4 5
Mottakelighet			
Jeg følger bestjeder	1	2	3 4 5
Jeg bruker tilbakemeldinger til å forbedre meg selv	1	2	3 4 5
Jeg er åpen for at andre kan ha andre meninger enn meg selv	1	2	3 4 5
Jeg er åpen for å prøve ut nye ting eller arbeidsmåter	1	2	3 4 5

Orden og adferd (se osloskolens ordensreglement)

Dette vil jeg jobbe med i neste periode:

Samarbeid / avtale med foresatte neste periode

Samarbeid / avtale med bydel neste periode

Utdrag fra oppfølgingsboka hvor eleven selv vurderer sine sosiale ferdigheter og lager avtaler knyttet til sine sosiale mål.

Fellesfag

På Ulven prøver vi å unngå at eleven skal møte en tilfeldig pedagogs tilfeldige holdning i en tilfeldig situasjon. Alle våre ansatte skal ha en felles retning og ramme rundt undervisningen. Undervisningen skal ta utgangspunkt i tre prinsipper:

1. Undervisningen skal være aktivt og praktisk orientert.
2. Undervisningen skal legge til rette for et læringsfellesskap der elevene er nødvendige for undervisningen
3. Undervisningen skal være variert og fleksibel

Undervisningen tar også utgangspunkt i våre kjernekompetanser: tidsbevisst, arbeidsvillig og medelev. Videre er undervisningen traumesensitiv og bevisst hva den enkelte har av «bagasje» for å tilpasse i forhold til hvordan den enkelte

lærer. Vi skal være bevisst den enkeltes toleransevidu, reaksjonsmønster og behov for reguleringsstøtte.

Undervisningen på Ulven har et sterkt preg av individuell oppfølging og tilrettelegging. Det legges opp til en fellesskapene didaktikk, hvor elevene får øve seg på å fungere i sosiale sammenhenger. Det å gi eleven følelsen av å være en viktig del av et sosialt fellesskap skal være retningsgivende for alt didaktisk arbeid på Ulven.

Vurderingspraksisen på Ulven vil være tilrettelagt den enkelte elevs ferdigheter og behov. Felles for dem alle er at de skal bli tilbudt arbeids- og vurderingsformer som kan motivere dem, eller styrke deres 'vilje til å ville'.

Veien til praksis og kompetansegivende løp

I arbeidstreningen er det lagt opp til praktisk produksjon med definerte arbeidsoppgaver. Arbeidstreningen tar utgangspunkt i våre kjernekompetanser: arbeidsvillig, tidsbevisst og medarbeider. Målet er at arbeidstreningen skal gi elevene nødvendig erfaringer, ferdigheter, kunnskaper og holdninger for ekstern praksis og videre arbeid.

Veien til praksis og kompetansegivende løp gjennomføres i fem faser:

Fase 1 – Utprøving

Elevene ved Ulven får ved oppstart prøve seg på alle de ulike arbeidstreningarenaene. Hovedmålet med arbeidstreningen er at eleven skal bli yrkesforberedt. Etter tre uker skal elevene velge ønsket arbeidstrening. Dersom det er plass, blir eleven tilbudt arbeidstrening på valgt arena.

Fase 2- Arbeidstrening

I arbeidstrening får eleven prøvd seg i ulike arbeidsverksteder for en periode. Målet med arbeidstrening er å gi en god opplæring i arbeidslivets forventinger. Arbeidstrening gir elevene muligheten til å trene på sosiale ferdigheter i et arbeidsfellesskap. Målet er at eleven i løpet av arbeidstreningen skal utvikle seg til å bli en tidsbevisst og arbeidsvillig medarbeider. Verkstedsboka følger opp elevens læringsbehov i arbeidstreningen. Eleven og arbeidsleder jobber prosessorientert med veiledning og dokumentasjon. Varighet på arbeidstreningen vil variere fra elev til elev.

Fase 3 -Praksistest

Oppstart av praksistest starter når eleven og arbeidsleder er enig i at eleven er tidsbevisst, arbeidsvillig og en god medarbeider, og dermed klar for praksis eksternt.

Praksistest:

- Praksistesten varer i 4 dager over 2 uker.
- Praksistesten følger egne vurderingskriterier knyttet til tidsbevisst, arbeidsvillig og medarbeider.

Ved bestått praksistest vil praksisansvarlig bistå med ekstern praksisplass. Denne praksisplassen kan gi et kompetansegivende løp innenfor ønsket yrkesretning.

Dersom elev ikke oppfyller vurderingskriteriene i praksistesten, må eleven tilbake til arbeidstrening. Da starter en ny prosess for å bli klar for en ny praksistest.

Fase 4 – Praksis eksternt

Etter at en elev har fått tildelt ekstern lønnet praksisplass vil skole, elev og praksisplass ha jevnlig kontakt og samarbeide om elevens progresjon.

Praksisplass står fritt til å si opp avtalen dersom eleven viser liten interesse i å tilegne seg fagkunnskap og/eller de sosiale ferdighetene som er nødvendige på arbeidsplassen. Ved en oppsigelse av praksisplass tilbakeføres eleven til ulønnet arbeidstrening på Ulven.

Når elev oppnår målene som er satt sammen med praksisplass og skole, legges det til rette for at praksisplassen kan bli et kompetansegivende løp.

Fase 5 -Kompetansegivende løp

Kompetansegivende løp er en yrkesfaglig vei til fagbrev, svennebrev og kompetansebevis hvor hele opplæringen foregår i bedrift i samarbeid med opplæringskontoret.

Eleven, bedriften, opplæringskontoret og fagopplæringen inngår en avtale om kompetansegivende løp. Eleven endrer status fra elev til lærling. Regelverket og lover på arbeidsplassen er gjeldene. Lærlingen mottar lønn fra arbeidsgiver.

Bedriften har arbeidsansvaret og ansvaret for den daglige oppfølgingen. I tillegg til å tilby fellesfag er Ulven tilgjengelig for samarbeid rundt sosialpedagogisk oppfølging og dokumentasjon.

Kapittel 2: Oppfølgingstilbud

Ulven jobber systematisk og helhetlig med oppfølging av ungdom i målgruppen. Derfor har Ulven vært opptatt av å utvikle bedre samhandling og praksis mellom samarbeidspartene, slik at skole, bydel og andre kan bidra til å øke sjansene for at disse elevene kan klare seg selv i skole, arbeidsliv og samfunnsliv. Det er viktig å presisere at Ulven ikke er et behandlingstilbud, men et frivillig tilbud for ungdom som ønsker endring. Dersom elev ikke kan bli ivaretatt innenfor den ordinære oppfølgingen på Ulven vil bydelen eleven er bosatt i bistå med å finne støtte og hjelp.

Flesteparten av Ulven sine elever har i større og mindre grad opplevd en opphoping av negative opplevelser over tid, eller et såkalt traume. For å imøtekomme elever med et traume i best mulig grad er Ulven opptatt av å jobbe helhetlig med ungdommen for å styrke dem på flere arenaer i livene sine.

Innenfor disse rammene stilles det forventinger der elevene blir ansvarliggjort overfor de valgene de tar. Ulven er opptatt av å utvikle elevens helhetlige kompetanse både faglig og sosialt. Det å skape et trygt læringsmiljø er viktig for å få aktive elever som igjen fører til økt læring. Forutsigbarhet og opplevelsen av å bli sett styrker også tryggheten til eleven.

Mange av elevene har opplevd noe som må bearbeides, eller på andre måter jobbes med slik at de er bedre i stand til å ta fatt på en utdanning. Ulven støtter eleven med å få profesjonell hjelp i samarbeid med nettverket.

På Ulven er flere profesjoner involvert med den enkelt elev, derfor er det viktig å skille på roller og ansvarsområder.

Samarbeidspartnere

Foresatte

Ulven samarbeider med elvenes foresatte, også dersom eleven er over 18 år og bor med foresatte. Kontaktlærer og miljøarbeider har tett kontakt med foresatte.

Innholdet i samarbeidet er:

- Foreldremøter og foreldresamtaler.
- Tilbud om foreldreveiledning av IMDI og familievernkontoret.
- Tilbud om karriereveiledning og informasjon om utdanningsløpet.
- Foresatte får jevnlig oppdateringer om elevens faglige og sosiale utvikling.

Politi avdeling ØST

Ulven har egen samarbeidsavtale med politiet avdeling Øst, Stovner politistasjon. Ulven har egen politikontakt som er ansatt i det forebyggende teamet til bydel Bjerke.

Innholdet i samarbeidet er:

- Delta i inntaket av nye elever
- Politiet kan være delaktig i samtale med eleven som skal starte. Videre kan politiet bistå i konfliktlinjer som kan være ødeleggende for den enkelte.
- Individuell oppfølging gjennomføres av politikontakt i samarbeid med miljøarbeider ved Ulven.
- Politiet veileder ansatte i saker som tilhører politiets mandat.

- Politiet har jevnlig tilstedeværelse for å skape relasjon og være tilgjengelig for elevene.
- Som et forebyggende tiltak oppdaterer politiet skolen om hendelser i elevenes nærmiljøer.

Bydelssamarbeid

Bydelene har ansvar for individuell oppfølging, aktivitetstilbud, rask helsehjelp og samarbeid med nettverk og foresatte. Bydelene har organisert seg ulikt for å ivareta eleven. Alle elevene ved Ulven skal ha sosialpedagogisk oppfølging i sin bydel. Bydelene forplikter seg til dette når en ungdom fra deres bydel blir elev ved Ulven.

Helhetlig tverrfaglig oppfølging ved Ulven betyr følgende:

- Styrke nettverket til den enkelte.
- Samarbeid med hensiktsmessig instanser.
- Etablerer kontakt med positive arenaer etter skoletid.
- Delta i inntaket.

Ulven jobber mot at elever ved tilbudet skal få ensartet og lik hjelp, uavhengig av hvilken bydel de bor i. Her er NAV en viktig samarbeidspartner.

PPT

PP-rådgiveren har ansvar for å kartlegge, veilede og vurdere elevenes sluttkompetanse. Det utarbeides en sakkyndig vurdering knyttet til mål og rammer for opplæring, noe som er med på å sikre og ivareta kvaliteten til den enkelte elevs utdanning. PP-rådgiver skal utarbeide sakkyndig vurdering. Videre skal PP-rådgiver veilede ansatte slik at eleven mottar individuelt tilpasset opplæring.

IMDI

Ulven har egen minoritetsrådgiver som kommer til skolen hver uke. Minoritetsrådgiver har eget mandat og gjennomfører ukentlige dialogverksted med elevene. Videre bidrar minoritetsrådgiver i elevoppfølging, foreldresamarbeid og kompetanseheving av ansatte ved Ulven.

Opplæringskontor/bedrifter

Ulven samarbeider med opplæringskontoret og bedrifter vedrørende opplæringen for elever som er i bedrift. Ulven jobber med å knytte til seg rause bedrifter som ønsker å ta et samfunnsansvar.

Inntak og rekruttering

Inntaket til Ulven foregår gjennom tre inntakssamtaler i samarbeid med bydelen eleven er bosatt i, politiet, PPT og nettverket til den enkelte ungdom. Hensikten med det tverrfaglig samarbeidet er å ivareta et godt og trygt læringsmiljø, kartlegge behov og omfang av spesialundervisning, samt igangsette et utdanningstilbud den enkelte elev har mulighet for å gjennomføre.

Ungdommer rekrutteres til tilbudet gjennom de ulike bydelstjenestene, politiet, via andre ungdommer og gjennom henvendelse fra videregående skoler.

Skoletilbudet er et frivillig tilbud og elever kan ikke plasseres på tvang eller som et alternativ til straff.

Kapittel 3: Konsekvenspedagogisk forankring

Skoletilbudet har pedagogisk forankring i konsekvenspedagogikken som ble utviklet av den danske filosofen Jens Bay i 1974. Konsekvenspedagogikk er en teori om sosial læring med forankring i humanisme og eksistensialistisk filosofi. Konsekvenspedagogikk vektlegger at alle mennesker er tenkende, villende og handlende. Friheten til å handle og ansvaret for konsekvensene av sine handlinger anses som det grunnleggende i all læring. Å lære å handle formålstjenlig i forskjellige sosiale situasjoner er kjernen i det pedagogiske arbeidet, og målet er at den enkelte utvikler sin sosiale handlingskompetanse.

Den eksistensialistiske filosofien konsekvenspedagogikken bygger på å vektlegge handling fremfor adferd, noe som gjør at alle ansatte på Ulven jobber med elevene på bakgrunn av det de ser og det elevene viser i handling. Konsekvenspedagogikkens viktigste oppgave er å skape rammer og vilkår for den individuelle utviklingen ved å legge vekt på sosial handlingskompetanse og selvdannelse ut fra den forståelse at alle er medansvarlige for samfunnet vi lever i.

Ulven har valgt en pedagogisk plattform som gjør at alle ansatte har et profesjonelt forhold til hvordan det jobbes, som skal skape en forutsigbarhet for den enkelte elev. Alle medarbeidere på Ulven har eller skal få utdanning innenfor konsekvenspedagogikk ved Høyskolen i Østfold.

Begrunnelse for å benytte konsekvenspedagogikk

Sårbare barn og unge trenger forutsigbare rammer og trygge voksne. Voksne som har oppriktig tro på endring og som ikke gir dem opp. For å jobbe systematisk og forutsigbart har Ulven en pedagogisk plattform med

utgangspunkt i konsekvenspedagogikk. Konsekvenspedagogikk er både en filosofi og en pedagogikk som vektlegger sosial læring, altså det å kunne fungere formålstjenlig i et sosialt felleskap. Konsekvenspedagogikken fokuserer på den frie vilje og at du viser hvem du er i handling. Man kan alltid endre handlingen og gjøre noe annet i morgen. Dette gjør at vi alltid har tro på endring. De ansatte blir ikke personlig skuffet eller sinte dersom eleven "bommer". De ansatte er profesjonelle i alle ledd, og vil veilede eleven på valg til å handle annerledes fremover. Alle kan handle på en slik måte at de får en annen fremtid enn den fortiden de har hatt.

Metodisk tilnærming

Holdningsarbeid

I konsekvenspedagogikken jobber man systematisk med holdninger. Det vil si at vi veileder ut fra holdninger og normer i samfunnet, og øver hele tiden med elevene på å kunne fungere i dette fellesskapet.

Alle ansatte skal ha en felles holdning til elevene. Denne holdningen skal være klart definert og tydelig for alle ansatte. Elevene må ikke overlates til tilfeldighetens spill, men til de vilkår som er nedfelt gjennom den konsekvenspedagogiske holdning og dens metoder.

Et eksempel på en felles holdning personalgruppen skal ha er at vi fokuserer på fremtiden framfor fortiden. Selv om vi tar hensyn til elevens tidligere erfaringer, er det fremtiden vi kan endre på. Et annet eksempel er at vi arbeider med konsekvenser fremfor straff. En konsekvens er å forstå som en naturlig følge av en handling, uansett om konsekvensen er positiv eller negativ. Eleven må lære å se sammenhengen mellom handling og konsekvens, slik at de kan handle annerledes for å oppnå en mer formålstjenlig konsekvens i

fremtiden. Videre har vi den holdningen at fellesskapet er viktig. Det å fungere godt i forskjellige sosiale situasjoner er en forutsetning for å få til skole og jobb. Derfor legger vi alltid opp til læringsaktiviteter hvor elevene får anledning til å øve seg på å være en del av et fellesskap.

Holdningsstyring handler om å ivareta en felles holdning i personalgruppa. Det er spesielt to måter vi jobber på for å opprettholde en felles holdning på Ulven. For det første skal alle som jobber på Ulven ha en grunnutdanning i konsekvenspedagogikk. Dette påser at det eksistensialistiske menneskesynet i konsekvenspedagogikken er klargjort og forstått av alle, og at personalet kan drøfte pedagogiske utfordringer med et felles språk og felles referanser. I tillegg er det nødvendig at vi har hyppige møter hvor vi diskuterer konkrete saker vi står i med referanse til holdningene og metodene i konsekvenspedagogikken. På Ulven har vi daglige morgenmøter og ukentlige oppfølgingsmøter hvor holdningene og metodene i konsekvenspedagogikken blir diskutert. En utfordring med den pedagogiske praksisen i konsekvenspedagogikk er at den bygger på en høy grad av metodefrihet. Pedagogene må selv finne fram til den «riktige» metoden i forhold til den konkrete situasjonen. Valg av metoder og opprettholdelse av en felles holdning krever et fellesskap av medarbeidere som har en felles forståelse for konsekvenspedagogikken.

Handlingsorientert arbeidsmetode

Grunntanken i konsekvenspedagogikk er at mennesket er født fri. Alle er frie til å ta sine egne valg. For eksempel er man ikke forutbestemt til å være en kriminell, men det er den konkrete handlingen man gjør som er kriminell. Man må lære å se sammenhengen mellom handlingen man gjør og følgen som oppstår, både positiv og negativ. Eleven veiledes på å ta eierskap til

handlingene sine og deretter gjøre andre handlinger i fremtiden. Derfor legges det mer vekt på hva eleven gjør, enn hva eleven sier. Bildet av eleven styres ikke av hva personalet tror, men ut fra hva eleven viser i handling. Målsettingen er at det skal være en overensstemmelse mellom elevens ord og handlinger.

En elevsentrert arbeidsmetode

Elever ved Ulven skal både medvirke og ta medansvar for sitt læringsfelleskap ved Ulven. Ulven fremhever dette ved bruk av ansvarliggjøring. Eleven er ikke en passiv medspiller i et utdanningsprosjekt, men blir gitt ansvar for sine egne handlinger og blir bevisstgjort hva det innebærer.

Eleven er selv eier av avgjørelser som blir tatt, de tar aktive valg i forhold til sine handlinger. De logiske følgene av disse handlingene er kjent for eleven på forhånd. Ansatte blir dermed ikke en som straffer eller moraliserer da eleven selv står for valgene. Det er en del av de ansattes oppgave å bidra til at elevene lærer hva det innebærer å ta selvstendige valg i faglige og sosiale sammenhenger, og hvordan valgene påvirker en selv og andre.

En situasjonsbestemt arbeidsmetode

Alle situasjoner er en mulighet for samtale og endring. For at elevene skal forstå sammenhengen når vi veileder dem tar vi alltid utgangspunkt i en situasjon som har oppstått. Hvordan de viser seg frem i handling. På den måten blir det lettere for eleven å forstå at det handler om handlingen de gjør og ikke hvordan de er som person. Det er også viktig å ta det enten i selve situasjonen, eller så tett opp til situasjonen i tid som mulig, så det blir så relevant og tydelig for eleven som mulig, og læring kan skje.

En prosessorientert arbeidsmetode

Ved å bruke metodene innen konsekvenspedagogikken ønsker pedagogen å starte en prosess der eleven får mulighet til å lære å ta ansvar for konsekvensene av sine handlinger. Med konsekvenspedagogikk menes ikke det å være konsekvent. Konsekvens er en logisk følge av en handling, og har en avgjørende innflytelse på den enkeltes sosiale tilværelse, sin personlige utvikling og samspillet med andre.

Konsekvensene kan være ulike avhengig av situasjonen. Når en snakker om de konkrete metodene er det avgjørende å holde fast på at metodene skal brukes individuelt og tilpasses den konkrete situasjon hvor formålet med bruk av metodene er sosial læring. Formålet er hele tiden at elevene skal få utvikle sin sosiale handlingskompetanse, og man kan bruke en eller flere metoder flere ganger før eleven har oppnådd ny læring.

Det enkelte mennesket har selvbestemmelsesrett og dermed frihet til å handle. Enkeltindividet har også plikt til å ta ansvar for konsekvensene av sine handlinger. Konsekvenspedagogikken, slik den beskrives for Ulven, har forankring i eksistensfilosofisk tankegods, og løfter frem eleven som et selvstendig subjekt og aktør i eget liv. Det eksistensielle peker blant annet på livet som en konstant læringsprosess, og på en bevisstgjøring av hvordan alt man gjør får konsekvenser for en selv og andre i et samspill. Metodene som brukes skal bidra til en personlig utvikling og læring.

Konsekvenspedagogiske metoder brukes når en elev har et gjentagende negativt handlingsmønster. Målet for bruk av metoder er sosial læring og selvdannelse. Metodene skal kunne bidra til en systematisk utvikling av den sosiale læringen. Metodene er ikke utviklet med det formål å stoppe eleven fra

å handle, men derimot med full respekt for den enkelte, å bidra til å både utvide elevenes handlingsalternativer gjennom å synliggjøre mulige korte og – langsiktige konsekvenser.

Avslutning

Avslutningsvis vil vi oppsummere kjernen av det vi jobber med. Vi jobber med sosial læring og vi har tro på at utdanning og jobb er avgjørende for mestring og det å føle seg en del av samfunnets fellesskap. Vi lærer elevene å se sammenheng mellom handlinger de gjør og følgene av disse handlingene. Vi er opptatt av å lære dem å se at de har mulighet til å påvirke sin egen fremtid og at de kan mestre det å holde på en jobb, bli selvhjulpne, ansvarlige og troverdige mennesker. Og at alle mennesker kan klare dette, men at noen har mer å lære før de klarer det, enn andre.